

Satasairaala

SATAPSYKIATRIAN KULTTUURIFOORUMI

TOIPUMISORIENTAATIO

- Henkilökohtainen toipumisprosessi → tyydytystä tuova ja toiveikas elämä psyykkisen sairauden aiheuttamista rajoituksista huolimatta
- Kliininen toipuminen: oireiden häviäminen ja paraneminen
- Henkilökohtainen toipuminen: elämän kokemista tyydyttävänä ja elämisen arvoisena mahdollisista psyykkisistä oireista huolimatta, ei välttämättä liity kliiniseen toipumiseen

- Toipumiseen liittyvässä ajattelussa korostuvat yksilön sellaiset kokemukset, joiden avulla hän on pystynyt selviytymään psyykkisen sairauden mukanaan tuomista ongelmista.
- Toipumisorientaation mukaisella työotteella voidaan vahvistaa kuntoutujan osallisuutta. Kuntoutujan kokemuksiin perustuvalla ja osallisuutta edistävällä hoitotyöllä on positiivisia vaikutuksia kuntoutujan toipumiseen sekä hoitajan ja kuntoutujan väliseen yhteistyösuhteeseen.

Toipumisorientaation mukaisella työotteella voidaan vaikuttaa...

- Toivoon ja optimismiin
- Identiteettiin
- Voimaantumiseen ja osallisuuteen
- Kumppanuuden kokemiseen
- Elämän tarkoituksen löytämiseen

- Henkilökohtainen matka, jossa painottuu yksilön elämän tarkoituksellisuus
  - sosiaalisilla tekijöillä on merkittävä osuus
  - tavoitteena on, että henkilö kokee elämänsä elämisen arvoisena ja mielekkäänä, hyväksyy itsensä vastuullisena ihmisenä sekä kokee, että voi vaikuttaa niihin asioihin, joita pitää tärkeinä
  - edellyttää henkilön tukemista hänen omien tarpeidensa, päämääriensä, unelmiensa ja tulevaisuuden suunnitelmien löytämisessä ja niiden huomioimista hoidon ja kuntoutuksen sisällöissä

Toipumispääoma

- Toipumispääomaa ovat voimavarat, taidot ja verkostot, jotka toipujalla on käytettävissä.
- Toipumispääoman määrään vaikuttaa häiriön vakavuus, lapsuuden ja nuoruuden taustatekijät, sosioekonominen asema, ihmissuhteet , sairaudet yms.
- Toipumispääomaa kerääntyy lisää toipumisen edetessä

OSALLISUUS

- Osallisuuden kysymys koskee kaikkia toimijoita, jotka käyttävät, suunnittelevat tai tuottavat palveluita.
- Osallisuus = tunnetta kuulumisesta yhteisöön, hyvinvointia, vaikutusmahdollisuuksia
- Osallisuuden edistäminen lähtee mahdollistamisen ajatuksesta.
- Osallisuus on tunne, joka syntyy, kun on osa yhteisöä.

- Yhteiskunnassa osallisena oleminen tarkoittaa jokaisen mahdollisuutta terveyteen, koulutukseen, työhön, toimeentuloon, asuntoon ja sosiaalisiin suhteisiin.
- Ihmisen osallisuuden aste ja yhteiskunnallinen aktiivisuus vaihtelevat elämäntilanteiden mukaisesti. Osallisuuden kokeminen ja sosiaaliset verkostot toimivat suojaavina tekijöinä hyvinvointivajeita ja syrjäytymistä vastaan.
- Osallisuus vs. syrjäytyminen

Osallisuuden vaikutuskohteita

Toivo, optimismi ja
voimavaralähtöisyys

Omahoito

Ihmissuhteet ja
niistä saatu tuki

Mielekäs elämä
ja toiminta

Osallisuus,
itse määrääminen,
vastuu omasta
elämästä

Minäkuvan
uudelleen
rakentaminen

Satapsykiatrian Kulttuurifoorumin perustaa

- Hyvinvointikeskeisyyden integrointi psykiatriseen hoitoon
→ Kulttuurin edistäminen joko sen kuluttajana tai itse osallisena kulttuurin luomiseen → voi merkittävästi edistää tyydyttävän, mielekkään ja toiveikkaan elämän löytymistä huolimatta sairaudesta ja sen tuomista rajoitteista.
- Tutkimusnäyttö kulttuuriosallisuuden terveyshyödyistä → vähentää psyykkisiä, ja jopa fyysisiäkin oireita.
  - Mielensterveyskuntoutujien voi olla kuitenkin vaikea löytää tietä näihin palveluihin.

Satapsykiatrian Kulttuurifoorumin tavoitteita:

- Edistää mielenterveyskuntoutujien elämän mielekkyyttä kulttuurin toimin.
- Tehdä psyykkisen sairastamisen todellisuutta näkyväksi sekä pyrkiä vähentämään siihen liittyvää sosiaalista stigmaa kulttuurin keinoin.
- Kulttuurin käyttäminen yhtenä vertaistuen muotona.

Käytännön toiminta Kulttuurifoorumissa

- Satapsykiatrian Kulttuurifoorumi on perustettu v. 2018
- 13 jäsentä: shp:n henkilökuntaa, muuta henkilökuntaa, kulttuurikokemusasiantuntija
- Toimintamuodot kulttuuriin painottuvia
- Näyttely- ja esitystilaisuudet
- Potilaan lausunto –projekti osana Satakulttuuria -
Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa
kulttuurin keinoin –hanketta
- Ryhmätoiminnot
- Koulutukset